

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF
ONOR. GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar I-Erbgha, 31 ta' Jannar, 2001

Numru 55

Citaz. Nru. 2197/99GV

Doc. Nru. 12-01

D & M Enterprises Limited

vs

Adrian Grima f'ismu propriju u ghan-nom u in rappresentanza ta' Bristow Potteries Limited

Il-Qorti,

PRELIMINARI

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tagħha is-socjeta' attrici ippremettiet illi matul medda ta' snin, iddisinjat u holqot disinji diversi ghall-materjali u drappijiet uzati f'diversi stili ta' ingravati konsistenti f'serje ta' kumbinazzjoni ta' kuluri u disinji originali idejati u disinjati minnha stess;

Premess illi l-kumpanija attrici kienet ikkummissjonat ditti esteri sabiex jinsgu u jipproducu ingravati skond l-ispecifikazzjonijiet ta' materjali disinjeta u idejati minnha;

Premess illi l-kumpanija attrici għandha d-drittijiet ta' l-awtur fuq dawn id-disinji uzati fuq dawn l-ingravati;

Premess illi l-kumpanija attrici ilha ghal fuq minn ghoxrin sena tblegh diversi tipi ta' inggravati li jinbieghu f'diversi hwienet madwar Malta kollha.

Premess illi ftit ta' gimghat ilu l-konvenut proprio et nomine beda jiproduci u jispaccja kopji identici ta l-inggravati tal-kumpanija attrici fis-suq Malti li qiegħed ukoll joffri l-istess inggravati lill-istess hwienet li normalment tissuplixxi l-kumpanija attrici.

Premess illi dan l-agir tal-konvenut proprio et nomine qed jikkawza lill-kumpanija attrici danni serji li jinkludu telf ta' qlegh bi ksur tad-drittijiet ta' l-awtur tal-kumpanija attrici;

Premess illi dan l-agir qed jikkawza konfuzjoni fis-suq bejn il-prodotti tal-konvenut proprio et nomine u dawk tal-kumpanija attrici;

Premess illi minkejja li l-konvenut proprio et nomine gie interpellat permezz ta' ittra datata wieħed u tletin (31) ta' Mejju, 1999, mill-kumpanija attrici sabiex jiddesisti minn tali agir ghax fin-nuqqas ikollhom jittieħdu passi legali kontra l-konvenut proprio et nomine (ara Dok DM1) dana baqa' inadempjenti u kompla bl-agir illegali għad-detiment u dannu tal-kumpanija attrici;

Is-socjeta' attrici talbet li din l-Onorabbi Qorti:

1. Tordna lill-konvenut proprio et nomine sabiex jiddesisti permanentement milli jidduplika, jimmanifattura, jirriproduci, jikkopja, ibieħ u iqassam jew b'mod iehor joffri ghall-bejgh inggravati identici għal dawk prodotti mill-kumpanija attrici D and M Enterprises bi ksur tal-ligi u bi ksur tal-jeddijiet ta' l-awtur li l-kumpanija attrici għandha fuq dan id-disinn;
2. Tiddikjara lill-konvenut proprio et nomine responsabbi għad-danni;
3. Tillikwida id-danni;

4. Tordna il-konvenut proprio et nomine ihallas id-danni hekk likwidati;
5. Tordna l-konfiska tal-prodotti maghmula mill-konvenut proprio et nomine jew min minnhom u li tali prodotti jittiehdu mill-pusess tal-konvenut proprio et nomine jew min minnhom u li tali prodotti (ingravati) jigu distrutti taht id-direzzjoni ta' din l-Onorabbi Qorti;
6. Tordna lill-konvenut proprio et nomine sabiex ihallas l-ispejjez ta' din il-procedura u dak tal-mandat ta' inibizzjoni fl-istess ismijiet, numru 4363/99;
7. Tikkonferma d-digriet ghall-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni fl-istess ismijiet numru 4364/99.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici a fol 3;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta' Bristow Potteries Limited a fol 19 fejn eccepier illi:

1. Preliminarjament l-irritwalita u nullita tac-citazzjoni għad illi s-socjeta' attrici ma talbitx fic-citazzjoni, dikjarazzjoni u konferma tal-esistenza tal-jeddijiet li hija riedet li jitharsu meta talbet il-hrug tal-Mandat ta' Inibizzjoni numru 4364/99 fl-ismijiet:- "D & M Enterprises Limited vs Adrian Grima pro et nomine".
2. Minghajr pregudizzju għas-suespost u fil-mertu t-talbiet attrici kwantu diretti kontra s-socjeta' eccipjenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez, għad illi s-socjeta' eccipjenti la llediet, la kisret u lanqas marret kontra xi dritt ta' awtur jew jedd iehor kif allegat mis-socjeta' attrici, u wisq aktar ma kkawzat xi danni lis-socjeta' attrici minhabba xi ksur ta' jedd tal-istess socjeta'.
3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Adrian Grima proprio a fol 22 fejn ecepixxa:

1. Illi l-eccipjent għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju bl-ispejjez kontra s-socjeta' attrici, billi t-talbiet attrici kwantu diretti kontra tieghu fil-vesti personali huma nfondati fil-fatt u fid-dritt, għad illi kull negozju li għamel u jagħmel l-eccipjent jagħmlu tramite s-socjeta' Bristow Potteries Limited li tagħha huwa wieħed mid-diretturi u azzjonisti.
2. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Rat in-nota tal-konvenuti;

KONSIDERAZZJONI JIET

Il-kawza thalliet għal lum għas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti dwar in-nullità' tac-citazzjoni stante li s-socjeta' attrici ma talbitx fic-citazzjoni dikjarazzjoni u konferma tal-jeddijiet li hija riedet thares bil-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni.

Sottomissjoni tal-konvenuti.

Il-konvenuti qed jiġi sottomettu li fl-azzjoni promossa mis-socjeta' attrici qed tintalab dikjarazzjoni mill-Qorti fis-sens li s-socjeta' konvenuta tigi ordnata tiddessisti permanentement milli tagħmel attivita' ritenuta mis-socjeta' attrici bhala li tiddanneggja l-jedd pretiz minnha, mingħajr izda ma is-socjeta' attrici qiegħda titlob dikjarazzjoni mill-Qorti dwar l-esistenza tal-jedd, li l-vera esistenza tieghu hekk stabilita mill-Qorti għandha sservi sabiex il-Qorti takkolji t-talba tas-socjeta' attrici ghall-kontinwazzjoni tal-kawtela irrejalizzata bil-hrug tal-mandat ta' inibizzjoni.

Qabel ma l-Qorti tara jekk tinibix permanentement lis-socjeta' konvenuta trid tinvesti qabel xejn il-kwistjoni dwar jekk is-socjeta' attrici għandiekk dritt ta' awtur u dan ma jistax jsir meta fic-citazzjoni hemm biss riferenza f'forma ta' premessa għal dan id-dritt. Illi sabiex tigi ventilata il-kwistjoni dwar jekk jezistix dan id-dritt ta' awtur hemm bzonn li fic-citazzjoni jkun hemm domanda dwar daqshekk.

Il-Qorti m'ghandha ebda talba in via principali ghall-dikjarazzjoni tal-esistenza tad-dritt ta' awtur u lanqas m'ghandha in via preambulari jew formulattiva u għalhekk il-Qorti ma tistax tqis xi haga li tinsab omessa jew sospiza billi tkun qed tmur oltre dak li giet mitluba tagħmel mis-socjeta' attrici.

Tikkunsidra

Fi kliem semplici l-konvenuti qed jissottomettu li l-Qorti ma tistax tiddikjara li jezisti d-dritt ta' awtur jekk dana ma intalbitx li tagħmlu mis-socjeta' attrici fic-citazzjoni tagħha.

Illi mill-ezami tac-citazzjoni attrici fil-fatt ma jirrizultax li hemm domanda simili. Kull ma hemm hu li fit-tielet paragrafu hemm premess li l-kumpanija għandha d-drittijiet ta' l-awtur fuq dawn id-disinji uzati fuq dawn l-ingravati. Din hi premessa li trid tigi sostanzjata u pruvata.

Meta persuna tohrog mandat ta' inibizzjoni hija għandha tagħmel kawza għal jedd imsemmi fil-mandat (Art 843 Kap 12). Hi għandha dritt li titlob lill-Qorti li tiddikjara li hija għandha tali dritt imbagħad tingħata ir-rimjedji skond il-Ligi.

Fil-kaz in ezami l-atturi qed jitkolu r-rimedji mingħajr ma għamlu talba biex il-Qorti tiddikjara li huma għandhom tali jedd li jintitolahom għar-rimedji li talbu.

Dak kontenut fil-paragrafu 3 fuq imsemmi jikkostitwixxi il-kawzali principali fic-citazzjoni u hu evidenti li biex jigu milqugħha t-talbiet attrici, trid tigi akkolta u

accettata l-kawzali li tifforma l-bazi tat-talbiet. Imma dana l-Qorti ma tistax tagħmlu mingħajr talba li l-atturi għandhom dritt ta' awtur.

Għad li l-insistenza fuq formalizmu esagerat m'għandux jigi inkoraggit u kwalunkwe att gudizzjarju għandu kemm jista jkun jigi salvat, imma dana dejjem għandu jsir jekk ikun konformi mal-ligi li titlob l-osservanza ta' certi regoli fil-formulazzjoni tac-citazzjoni li jidher li fil-kaz in ezami ma gewx segwiti.

Fic-cirkostanzi l-Qorti m'għandieq triq ohra hliet li tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenuti.

DECIZJONI

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tiddeċiedi prevja li tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenuti u tilliberahom mill-osservanza tal-gudizzju; spejjez kontra l-atturi.

ONOR. IMHALLEF GEOFFREY VALENZIA B.A., LL.D.

**Frankie Mercieca
DEPUTAT REGISTRATUR**